

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích,

Pedagogická fakulta

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 14.8. 2013

Diplomant:

Zita ZAHRADNÍČKOVÁ

Aprobace: Bi – Ch / SŠ

Vedoucí diplomové práce

RNDr. Martina Hrušková, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Tělesné složení a motorická výkonnost mužů ve věku od 18 do 25 let

72 stran; 35 citovaných pramenů; 43 tabulek a 35 obrázků (grafy) v textu

Vzhledem ke aktuálnímu zdravotnímu stavu vedoucí diplomové práce RNDr. Martiny Hruškové, Ph.D. (mateřství a mateřská dovolená) byl tento posudek „v situaci nouze a vzhledem k riziku prodlení“ vypracován v zastoupení vedoucím Katedry biologie PF JU.

Předložená diplomová práce je orientována do oblasti funkční antropologie, resp. sportovní antropologie. Je jednou ze série antropometricky laděných prací, zaměřených na studium vývoje a růstu a tělesného stavu dětí a mládeže, které na pracovišti vznikají.

Autorka studovala motorickou výkonnost a tělesné složení 117 mužů ve věku od 18 do 25 let ve vztahu k tomu, zda aktivně sportují či ne, a tomu, jaký sport praktikují (aktivní sportovci: (1) 39 plavců a (2) 39 florbalistů; (3) 39 mužů, kteří aktivně nesportují). Pro své šetření si v úvodu stanovila celkem 9 hypotéz, které krok po kroku v práci ověřuje, či se je pokouší zamítnout. Výsledky svých zjištění pak srovnává s reprezentativními výsledky plošného „spartakiádního“ antropometrického šetření z roku 1985 publikovanými Bláhou a kol. (1986). Součástí práce měl být i průvodní projekt (dotazníkové šetření orientované na požadovaná data o způsobu života a životosprávě a analogické pro dotazníkové šetření určené dětem mladších věkových kategorií). Průběh tohoto průvodního projektu ale autorka věcně vyhodnotila (prakticky odmítnutí respondenty) a oprávněně opustila. Práce přináší užitečné výsledky, které mohou být využity komparativním způsobem a mohou být i inspirací dalšího výzkumu problematiky.

Diplomantka v Úvodu práce jasně vymezuje cíle výzkumu. V kapitole Literární přehled uvádí čtenáře do problematiky sice nevyrovnaným (viz níže – připomínky), ale srozumitelným způsobem. Kapitulu Metodika zpracovala poměrně široce, v podstatě didakticky a velmi podrobně tak, že je nepochybné, jakým způsobem svá šetření realizovala a jak data zpracovala. Výsledky se rozhodla prezentovat v kapitole pojaté jako „Výsledky a diskuze“. Výsledky vyhodnocení antropometrických měření zde prezentuje prostřednictvím tabulek a grafů prostřednictvím jejich komentáře. Otázkou ale je vhodnost volby užitých typů spojnicových grafů pro demonstraci *de facto* nespojitých dat (viz níže – připomínky a otázky k obhajobě). Diskusní partie se poněkud v textu takto pojaté kapitoly „ztrácejí“ a omezují se hlavně na srovnání s Bláhovými a kol (1986) zjištěními. Kapitulu Závěry formuluje autorka věcně a stručně, shrnuje hlavní výsledky a sděluje i výsledky testování vytčených hypotéz.

Pokud mám zastoupit vedoucí práce, je mou povinností se zmínit i o diplomantčině přístupu k řešení diplomového úkolu a projektu. Pokud mohu posoudit, diplomantka řešila zadaný úkol se zájmem a velkou mírou samostatnosti. Oceňuji zejména její úsilí při práci

s respondenty a získání relativně velkého množství dat u jedinců části populace, se kterou může být jakékoli šetření obdobného typu problematické. Ocenění si zaslouží i houževnatost při práci na zpracování a hodnocení získaných dat. To vše v situaci, kdy prakticky celý poslední rok neměla možnost přímé konzultace řešené problematiky s vedoucí práce, která zadání formulovala, což do jisté míry jistě ovlivnilo i finální podobu posuzované práce.

K předložené podobě práce mám následující připomínky (uveden výběr) a k autorce několik dotazů.

Připomínky:

- Výrok na str. 1., ř. 1 a 2. „Výzkumy zaměřené na sledování... mají... dlouholetou tradici.“ je uveden jako kategorické tvrzení bez důkazu či odkazu prostřednictvím výběru citací literatury, kde jsou výsledky zmiňovaných výzkumů zveřejněny. Stejně tak na str. 7, text odst. 4 a 5 je tvrzením nepodepřeným citací zdroje údajů. Stejný problém se objevuje např. i na str. 8 a 9. Čtenář se tak musí domýšlet, ze kterého citovaného pramene uvedeného dále v textu jsou údaje (zde např. kategorizace somatotypů) jako citace z druhé ruky převzaty.
- Místy jsou v textu neobratné formulace (např. už na str. 1, ř. 11 „Hlavními úkoly byly:“ bylo? H2 na téže str. „Florbalisté se statisticky... neliší“ – spíše endomorfie této sledované skupiny se neliší...., aj.), místy nečetné překlapy (např. vynechané mezery – např. str. 33, ř. 3 „Bláha1985“).
- Ne vždy jsou uváděny citace korektně (letopočty, interpunkce u vícenásobných citací). Viz např. str. 4, odst. 5. a 6 (Odkaz na autory výzkumů bez uvedení letopočtu publikace výsledků by bylo lépe řešit jako citace původních pramenů. Navíc, práce Dr. Jarmily Kobzové jsou jistě k dispozici na katedře.
- Kapitola Literární přehled sice uvádí poměrně důkladný přehled o problematice, ale s občasnými excesy mimo řešený problém *sensu stricto* (např. str. 5, odst. 1) a bez uvedení souvislostí. Text tak místy (zejména na počátku kapitoly) působí jako koláž faktů bez výraznějšího propojení zřetelnou myšlenkovou linkou.
- Grafy a tabulky prezentované v odborné práci mají být „samovysvětlující“. Co znamená přerušovaná čára v grafech? V legendě to není uvedeno. Stejně tak není vždy v případě grafů na obrázcích jasně uvedeno, že se jedná o srovnání dat NS 2013 s daty Bláhovými a kol. (1986). Vyplývá to vždy jen z legendy k odpovídající tabulce.

Dotazy k obhajobě:

- Mohla by diplomantka blíže vysvětlit pojem „tělesné složení“?
- Ve kterém období působil v českých zemích prof. MUDr. Jindřich Matiegka? V textu na str. 2 není období jeho působení ani rámcově vymezeno. Nepoučený čtenář si tak nezíská při první zmínce o badateli představu o délce historie antropologických výzkumů v Čechách a ke konkrétnímu letopočtu vztahujícímu se k jeho výzkumu se propracuje až na str. 6. Autorka opakovaně uvádí metodiku podle tohoto autora (kromě kapitoly Metodika např. str. 48., legenda k Tab. XIV). Jeho původní práce však necituje ani v textu ani v seznamu literatury. Zdrojem, odkud metodiku autorka z druhé ruky přebrala, je Bláhova a kol. (1986) práce nebo jsou to práce různých autorů?
- Mohla by autorka diskutovat vhodnost a výhody a nevýhody užití různých typů grafů pro znázornění výsledků antropometrických měření (např. histogram, bodový graf se znázorněním směrodatné odchylky, spojnicový graf,...) a zdůvodnit svou volbu typu grafů užitých v diplomové práci?

- Na str. 67, ř. 6 a 7 autorka uvádí, že údaje zjištěné vlastním výzkumem „byly porovnávány s předešlými výzkumy“. Kapitola Výsledky a diskuze činí ovšem dojem, že srovnávací platformou byly ale jen výsledky šetření Bláhova kolektivu z roku 1985 (resp. Bláha a kol. (1986)). Je to tak, nebo jsou do srovnání zahrnuty skutečně i výsledky jiných starších výzkumů?
- Lze na základě výsledků diplomantčiny sondy stručně a souhrnným způsobem alespoň spekulativně charakterizovat nějaký „markantní posun“ ve fyzických parametrech populace 18 až 25letých mužů v ČR, ke kterému došlo v posledních 25 letech?

Závěr:

Diplomantka naplnila dílčí cíle a splnila zadaný diplomový úkol. Lze konstatovat, že víceméně zvládla práci s odbornou literaturou a zvládla metodiku antropometrického výzkumu i zpracování, hodnocení a s jistou rezervou i interpretaci dat. Její práce přináší původní zjištění. Práci proto doporučuji k obhajobě, a pokud navrhuji klasifikaci, zahrnuji do svého hodnocení i extrémní míru samostatnosti, se kterou byla práce řešena, a navrhuji ji klasifikovat

- dobře -

prof. RNDr. Miroslav Papáček, CSc.
v zastoupení vedoucí DP

Podpis vedoucího diplomové práce

V Č. Budějovicích dne 18.8.2013

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------